

Wojciech Piotrowski 82720

FOR
EQUAL RIGHTS

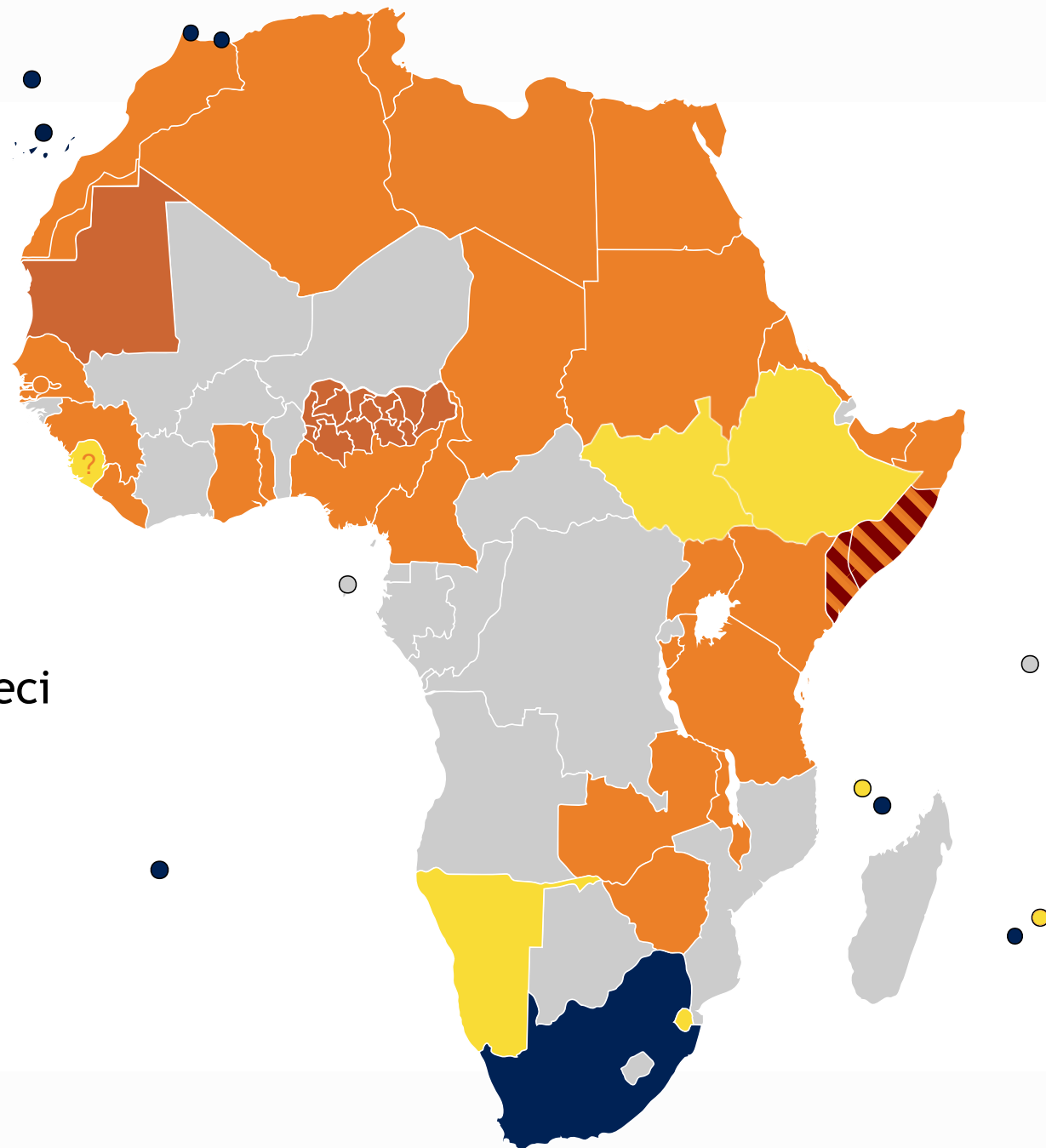
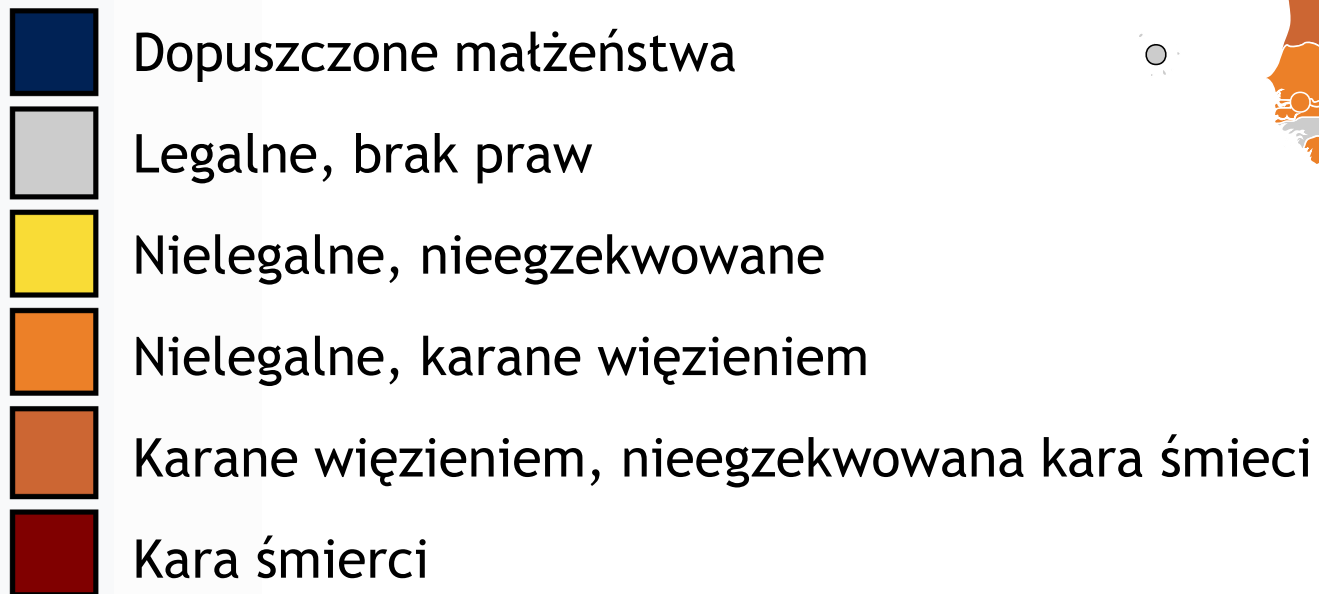
Prawa osób LGBT+ w Afryce

Działania podejmowane przez społeczność międzynarodową i potencjalne możliwości współpracy.

Opis problemu

Kontakty seksualne i związki homoseksualne

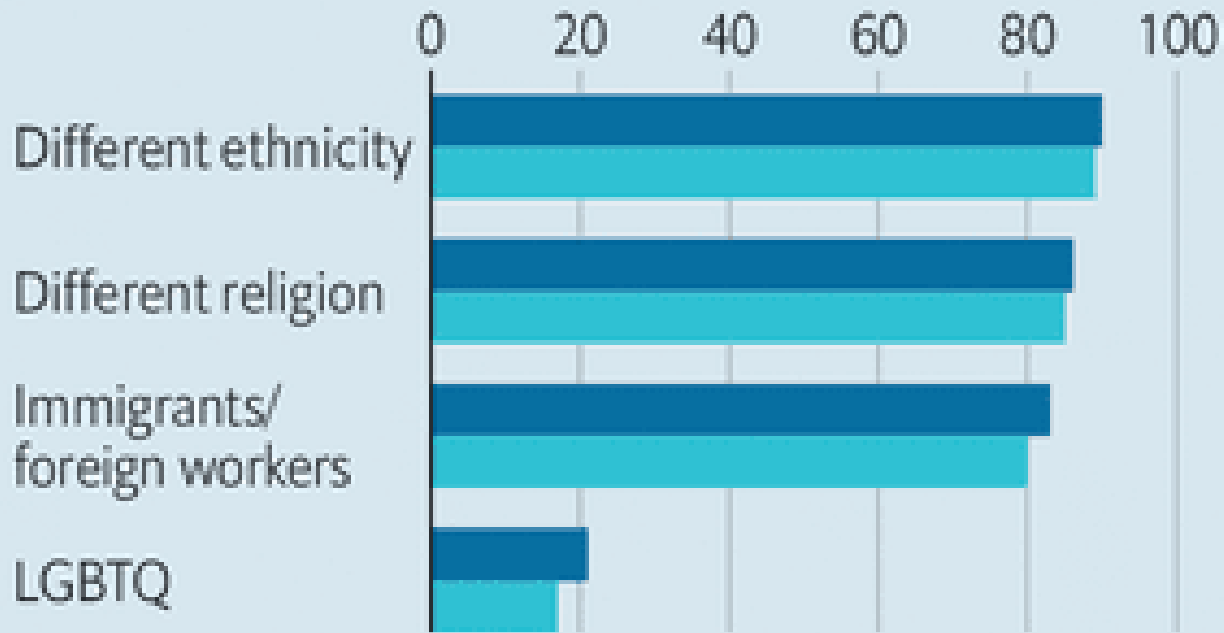

Rights for some

Africa, tolerance levels*, by age group

Average of 34 countries, 2016-18, %

■ 18-25 ■ 66+

*Those who "would strongly/somewhat like" to have someone from each group as a neighbour, or "would not care"

Source: Afrobarometer 2020

Homoseksualne kontakty seksualne są
nielegalne w 34 z 54 państw

W Somalii, Somalilandzie, Mauretanii and Nigerii - **karane
śmiercią**

Aktualne **tendencje** nie wskazują jednoznacznego trendu na
polepszania się praw osób LGBT

Państwa afrykańskie na forum ONZ otwarcie przeciwstawiają się
wszelkim działaniom mającym chronić praw osób LGBT

Przyczyny obecnego stanu

- ♦ 1. Systemy prawne utworzone na bazie tych (dyskryminujących) z czasów kolonialnych
- ♦ 2. Duże wpływy radykalnych grup religijnych - chrześcijańskich i islamskich
- ♦ 3. Populistyczna polityka strachu
- ♦ 4. Poczucie zagrożenia przed “kulturową inwazją” zachodniego świata

LGBT = coś nieafrykańskiego?

- ♦ Istnieje wiele przykładów z całego kontynentu sugerujących, że “afrykańska homofobiczność” ma swoje główne źródło w czasach kolonialnych, a nie tradycyjnych kulturach
- ♦ Współcześnie istnieje bardzo rozpowszechniona teza o tym, że wszelkie odchylenia od heteronormatywności są czymś zachodnim, co chce się Afryce narzucić, zaimportować

Ograniczone
możliwości działań
wspierających
prawa LGBT przez
społeczność
międzynarodową

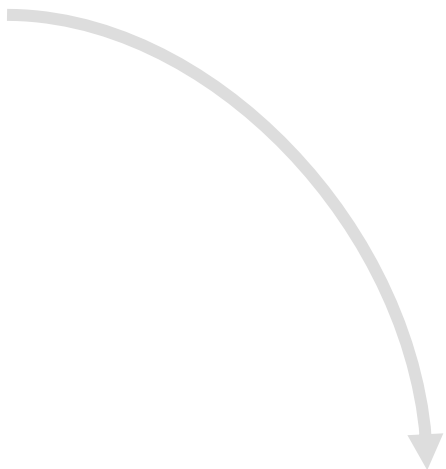
NEWS

Cameron threat to dock some UK aid to anti-gay nations

30 October 2011

The Commonwealth must have strong values, David Cameron says

NEWS

Uganda fury at David Cameron aid threat over gay rights

31 October 2011

NEWS

Ghana refuses to grant gays' rights despite aid threat

Unia Afrykańska, Komisja Unii Afrykańskiej

Gwałtowne działania niewskazane

- *“[...] we do not recommend sending formal complaints about violations based on sexual orientation or gender identity to the African Commission. The Commission has never heard such a case. A complaint coming to it without prior preparation or lobbying might actually end with the Commission endorsing the idea that homosexuality is opposed to "African values." Such a precedent would be extremely difficult to reverse. “*

- Międzynarodowa Organizacja Praw Gejów i Lesbijek

W obecnej sytuacji nie zaleca się “ruszania maszyny prawnej” ponieważ mogłoby to doprowadzić do niekorzystnych precedentów

Zamiast bezpośrednich wniosków do organów Unii Afrykańskiej eksperci sugerują np. spotkania z lokalnymi przedstawicielami komisji

Komisja Unii Afrykańskiej - działania

- W 2010 r. komisja odmówiła przyznania organizacji Coalition of African Lesbians (CAL) statusu obserwatora
- Gdy w 2015 r. status obserwatora został przyznany spotkało się to z krytyką Rady Wykonawczej , z powodu "próby forsowania anty-afrykańskich wartości". Dodatkowo, powstał wniosek o zmianę zasad przyznawania statusu obserwatora tak, żeby nie mógł być przyznawany organizacją nie pasującym do "fundamentalnych wartości i tradycji Afryki"

Komisja Unii Afrykańskiej - działania

- Uchwalenie rezolucji na temat ochrony przeciw przemocy i ochronie praw ze względu na orientację seksualną czy tożsamość płciową.
- Nie jest bezpośrednio zmieniający rzeczywistość akt prawny, ale daje podwaliny pod potencjalne zapisy chroniące przed dyskryminacją w dostępie do opieki zdrowotnej czy innych usług społecznych

Komisja Unii Afrykańskiej - działania

- Choć wyraźne działania mające na celu zmianę stanu prawnego są mało prawdopodobne to możliwe są działania przeciwdziałające uchwalaniu nowych niekorzystnych praw.
- Komisja do Spraw Praw Człowieka negatywnie oceniła proponowane homofobiczne prawo w Ugandzie czy Nigerii.

Unia Europejska

Działania UE

- ♦ Działania UE można podsumować jako bardzo ostrożne
- ♦ Na przestrzeni ostatnich lat UE wielokrotnie przyjmowała oficjalne krytyczne stanowisko w odpowiedzi na m.in. wzrost przemocy wobec osób LGBT w Burundi w 2014 r., czy wzroście przypadków karania za kontakty homoseksualne w Egipcie w 2018 r..
- ♦ W 2013 r. UE zaadoptowała strategię obligującą ambasady krajów członkowskich do promowania praw LGBT ze szczególnym naciskiem na dekryminalizację oraz przeciwdziałanie przemocy

Działania UE

- ♦ W dokumentach współpracy “Joint Africa-EU strategy's roadmap for 2014-2017” i deklaracji po szczycie UA-UE w 2017 r. nie wspominają tematów LGBT
- ♦ Działania UE zakładają skoncentrowanie uwagi na pracy na szczeblu państwowym
- ♦ Niektóre kraje członkowskie decydowały się na indywidualne działania jak wstrzymanie wsparcia finansowego (np. Dania wobec Tanzanii w 2018 r.)

Stany Zjednoczone

Działania USA

- ♦ W latach 2012-2015 amerykański rząd przeznaczył ponad 400 mln USD na promocję praw LGBT w Afryce Subsaharyjskiej
- ♦ Przedstawiciel nigeryjskiej Komisji Praw Człowieka, Chidi Odinkalu w 2014 ocenił, że uchwalone w tym czasie w Nigerii homofobiczne prawo było odpowiedzią na kampanię, która “zrobiła więcej złego, niż dobrego”
- ♦ Podczas wizyty dyplomatycznej Baracka Obamy w Kenii na ulicznych protestach pojawiły się transparenty z hasłami anty-adopcyjnymi dla par homoseksualnych znanych protesów ulicznych z zachodu. Sytuacja wyjątkowa ponieważ w Kenii nawet kontakty homoseksualne są nielegalne.

RPA jako lokalny lider/inicjator zmian

RPA jako jedyny znaczący kraj afrykański jest (względnie) przyjazny LGBT

Poprzez politykę i dzięki znaczeniu ekonomicznego może wywierać wpływ na inne kraje

Nie będzie to przykład “zachodniego świata próbującego wtłaczać swoje wartości”

Ma potencjał do działań prawnych dążących do eliminowania dyskryminacji w regionie np. poprzez wymóg uznawania małżeństw jedнопłciowych zawartych w RPA poza jej granicami

Podsumowanie

- ♦ Konieczna jest praca i działanie przede wszystkim na najniższych szczeblach - w lokalnych społecznościach, a potem na poziomie państwowym
- ♦ Działania “zachodu” muszą być bardzo delikatne i powinny skupiać się na pośrednim wsparciu lokalnych organizacji aktywistów
- ♦ Kluczowe w zmianie nastawienia w społeczeństwie wydaje się odczarowanie mitu homofobiczności jako elementu DNA Afryki oraz spadek znaczenia radykalnych grup religijnych

Podsumowanie c.d.

- ♦ Prawo międzynarodowe może być skuteczne w np. kwestionowaniu wyroków lokalnych sądów, jednak istnieje ryzyko niekorzystnych precedensów
- ♦ Wycofywanie pomocy finansowej jest z jednej strony bardzo dotkliwą metodą wywierania wpływu - z drugiej utrwała negatywne skojarzenia “imperialistycznego zachodu”

Główne źródła

- A Carroll. (2016). *STATE-SPONSORED HOMOPHOBIA A WORLD SURVEY OF SEXUAL ORIENTATION LAWS: CRIMINALISATION, PROTECTION AND RECOGNITION*. International Lesbian, Gay, Bisexual, Trans and Intersex Association.
https://ilga.org/downloads/02_ILGA_State_Sponsored_Homophobia_2016_ENG_WEB_150516.pdf
- *Cameron threat to dock some UK aid to anti-gay nations*. (2011). BBC News. <https://www.bbc.com/news/uk-15511081>
- European Parliamentary Research Service. (2019). *LGBTI in Africa Widespread discrimination against people with non-conforming sexual orientations and gender identities*. European Parliament.
[https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/BRIE/2019/637949/EPRS_BRI\(2019\)637949_EN.pdf](https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/BRIE/2019/637949/EPRS_BRI(2019)637949_EN.pdf)
- Ibrahim, A. M. (2015). LGBT rights in Africa and the discursive role of international human rights law. *African Human Rights Law Journal*, 15(2), 263–281. http://www.scielo.org.za/scielo.php?script=sci_arttext&pid=S1996-20962015000200003
- *U.S. Support of Gay Rights in Africa May Have Done More Harm Than Good*. (2015). New York Times.
<https://www.nytimes.com/2015/12/21/world/africa/us-support-of-gay-rights-in-africa-may-have-done-more-harm-than-good.html>